

Zilele Romilor – program

-4-7 aprilie 2012, Institutul Francez din București-

Cu ocazia Zilei Internaționale a Romilor, pe care o sărbătorim pe 8 aprilie*, Institutul Francez din București și Agenția de Dezvoltare Comunitară Împreună, în parteneriat cu UNICEF și asociațiile Amphitheatrom și Romano ButiQ vă propun o serie de descoperiri culturale în cadrul Zilelor Romilor.

*Știați că...? În fiecare an, pe 8 aprilie, se sărbătorește Ziua Internațională a Romilor? Data este legată de primul congres mondial al romilor, care a avut loc pe 8 aprilie 1971 la Londra.

Programul evenimentelor

- o **Miercuri 4 aprilie, ora 18, Librăria Café Cărturești, Institutul Francez: Romii invizibili. Seară tematică: lansare de carte, fotografie, film documentar, dezbateri**

Durată: 3 ore

Într-o perioadă în care discursul public pare a se radicaliza, în plină criză economică, romii sunt din ce în ce mai des ținta manifestărilor de extremism și excluziune. Evident, acest lucru nu ajută ca societatea să-i privească așa cum sunt. Stereotipurile și prejudecățile se regăsesc atât în discuțiile de pe stradă cât și în presă. Atunci când vorbește despre romi, presa românească pune adeseori accentul pe anecdote cu conotație negativă, ignorând categoria pe care am denumit-o "**Romii invizibili**" – aceia care au o diplomă de studii superioare, o profesie valorizantă în societate, care își plătesc taxele și impozitele, pe scurt, aceia care contrazic stereotipurile despre romi.

Agenda:

- 18.00-18.30
  - Deschiderea festivalului: Stanislas Pierret (Director Institutul Francez - România), Gelu Duminiță (Director Executiv Împreună)
  - Deschiderea serii și introducere în temă: Edmond McLoughney (Reprezentant UNICEF România), Luminița Costache (Specialist Politici Sociale, UNICEF, România)
  - Lansarea cărții de interviuri „feature”, „Despre noi. 20 de răspunsuri la întrebarea „Ce vrei să te faci când vei fi mare?”, culegere de 20 de povești de viață narate de „romi invizibili”
  - Prezentarea expoziției de fotografii ale personajelor reale ale cărții, portrete realizate de Géraldine Areșteanu
    - 18.30-19.00
  - Prezentarea documentarului „Ce vrei să te faci când vei fi mare?” (23 min), realizat de Agenția Împreună în 2012, cu sprijinul UNICEF. Documentarul prezintă fragmente din povestea de viață a unora din personajele cărții, cu dublul scop de a le arăta copiilor romi modele de reușită pe filiera educațională și de a deconstrui stereotipurile vehiculate despre romi
- 19.00-20.30
  - Dezbateri: Romii invizibili în presă; mizele vizibilității romilor în presă. Moderator: Tudor Mușat. **Printre participanți se vor afla:** Mircea Toma (Active Watch – Agenția pentru Monitorizarea Presei), Vintilă Mihăilescu (antropolog), Antoaneta Eteș (Evenimentul Zilei), Mehdi Chebana (L’Humanite), Ana Chirțoiu (Împreună). Discuțiile se vor desfășura în limba română și vor fi traduse în franceză.
    - Cocktail (20.30-21.00)

- o **Joi, 5 aprilie, ora 19, sala Elvire Popesco:**

Reprezentare de teatru în limba romani: "O noapte furtunoasă", de Ion Luca Caragiale

Durata spectacolului: 1h45

Piesa va fi jucată de prima trupă de teatru compusă din actori profesioniști romi, Amphitheatrum. Spectacolul va fi supratitrat în română și franceză (traducerea și adaptarea în franceză: Monica Lovinescu și Eugen Ionescu; traducerea și adaptarea în romani: Sorin Sandu). Distribuția: Marcel Costea, Zita Moldovan, Sorin Aurel Sandu, Pavel Bârsan, Mădălin Mandin, Dragoș Dumitru; Regia: Rudy Moca și Sorin Aurel Sandu; Scenografia: Rudy Moca.

○ **Vineri, 6 aprilie, ora 15, Librăria Café Cărturești, Institutul Francez:**

Masă rotundă pe tema politicilor de incluziune socială a romilor (traducerea franceză / română va fi asigurată)

Durata mesei rotunde: 2h

Politicile de incluziune socială a romilor sunt o responsabilitate națională sau europeană? Sunt ele rezultatul unei voințe politice sau al presiunii Uniunii Europene? Participanții – personalități politice, academice sau membri ai societății civile – vor face un bilanț al politicilor de incluziune pentru romi și vor schița mizele acestor politici. **Printre invitații noștri vor fi:** *Ilie Dincă, Președinte al Agenției Naționale pentru Romi, Valentin Mocanu, Secretar de Stat în Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Jérôme Richard, Consilier la Ambasada Franței, Csaba Asztalos, Președinte al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Nicoleta Bițu, Președinta Asociației Romano ButiQ, Gelu Duminiță, Director Executiv al Agenției Împreună.*

○ **Vineri 6 aprilie, ora 17, Atrium sau curtea Institutului, în funcție de vreme:**

Târg de produse meșteșugărești tradiționale rome, însoțit de ateliere de ucenicie

Durata târgului: 2 ore

Asociația Romano ButiQ are ca scop de a prezenta realist comunitatea romă și de a crea spațiul în care oamenii să descopere experimental valoarea pe care romii o aduc în societate, dincolo de stereotipul negativ sau de paradigma de victimă. Meșteșugarii tradiționali romi vor veni timp de două zile să-și expună produsele hand-made, care vor fi de asemenea oferite spre vânzare și să împărtășească cu publicul tehnicile lor de fabricare.

○ **Sâmbătă, 7 aprilie, orele 16-20.30**

Orele 16.00-19.00 - Târg de produse meșteșugărești tradiționale rome, însoțit de ateliere de ucenicie – Atrium sau curtea Institutului, în funcție de vreme

Ora 18.00 - Masă tradițională romă: varză cu pui

Ora 19 - Concert de jazz manouche susținut de Marian Mexicanu și trupa sa – Atrium

Intrarea la toate evenimentele este gratuită.

Inițiativa este susținută de către Ambasada Franței la București, Serviciul de Cooperare, de reprezentanța UNICEF România și de Institutul Francez din București.

Journées des Roms - Programme

-4-7 avril 2012, Institut Français de Bucarest-

A l'occasion de la journée internationale des Roms, que l'on fête le 8 avril*, l'Institut Français de Bucarest et l'Agence de Développement Communautaire Împreună, en partenariat avec UNICEF et les associations Amphitheatrum et Romano ButiQ vous proposent une série d'événements de découverte culturelle dans le cadre des Journées des Roms.

**Le saviez-vous?* - Chaque année, le 8 avril, on fête la Journée Internationale des Roms. La date est liée au premier congrès mondial des Roms, qui a eu lieu le 8 avril 1971 à Londres.

Programme des événements

- **Mercredi 4 avril, 18h, Librairie Café Carturesti de l'Institut Français : Les Roms Invisibles. Soirée thématique: livre, photos, documentaire, débat**

Durée de la soirée: 3h

A une époque où le discours public semble se radicaliser, en pleine crise économique, les Roms sont de plus en plus ciblés par les manifestations d'extrémisme et d'exclusion. Cela n'aide pas, évidemment, à les connaître tels quels. Stéréotypes et préjugés se retrouvent tant dans le discours de la rue que dans la presse. Lorsqu'elle parle des Roms, la presse roumaine met souvent l'accent sur des faits anecdotiques à connotation négative, ignorant ce que l'on appelle „**les Roms invisibles**” – ceux qui ont un diplôme d'études supérieures, une profession valorisante, qui paient leurs impôts, bref, ceux qui contredisent les stéréotypes sur les Roms.

Agenda:

- 18h00-18h30
  - Ouverture du festival : Stanislas Pierret (Directeur de l'Institut Français - Roumanie), Gelu Duminiță (Directeur Exécutif Împreună)
  - Ouverture de la soirée et introduction au thème : Edmond McLoughney (Représentant national, UNICEF, Roumanie), Luminița Costache (Spécialiste en Politiques Sociales, UNICEF, Roumanie)
  - Lancement du livre d'interviews „feature”, « *A propos de nous. Vingt réponses à la question « Qu'est-ce que tu veux faire quand tu seras grand ? »*, recueil de 20 histoires de vie racontées par les „Roms invisibles”
  - Présentation des photos portraits des personnages réels du livre, réalisés par Géraldine Aresteanu
- 18h30-19h00
  - Présentation du documentaire „*Qu'est-ce que tu veux faire quand tu seras grand?*” (23 min), réalisé par Împreună en 2012 avec l'appui d'UNICEF. Le documentaire met en avant des histoires de vie de Roms invisibles, dans le double but de montrer aux enfants roms des modèles positifs qui ont réussi grâce à l'éducation, et de démonter les stéréotypes véhiculés sur les Roms.
- 19h00-20h30
  - **Débat:** les Roms invisibles et la presse; les enjeux de la visibilité des Roms dans la presse. Modérateur: Tudor Mușat; parmi les intervenants: Mircea Toma (Active Watch - Agence pour la Monitorisation de la Presse), Vintilă Mihăilescu (anthropologue), Antoaneta Etveș (Evenimentul Zilei), Mehdi Chebana (RFI), Ana Chirițoiu (Împreună), (19.00-20.30). Les discussions seront traduites en français.
- Cocktail (20h30-21h00)

- **Jeudi, 5 avril, 19h, salle Elvire Popesco**

Représentation de la pièce de théâtre „Une nuit orageuse” de Ion Luca Caragiale, en langue romani

Durée du spectacle: 1h45

La pièce sera mise en scène par la première troupe de théâtre composée d'acteurs professionnels rroms, Amfhitheatrom. Le spectacle sera surtitré en roumain et en français (traduction et adaptation française Monica Lovinescu et Eugène Ionesco, traduction en adaptation en romani Sorin Sandu). Distribution: Marcel Costea, Zita Moldovan, Sorin Aurel Sandu, Pavel Bârsan, Mădălin Mandin, Dragoș Dumitru; Mise en scène: Rudy Moca et Sorin Aurel Sandu; Scénographie: Rudy Moca.

- **Vendredi 6 avril, 15h, Librairie Café Carturesti, Institut Français**

Table ronde sur les politiques d'inclusion sociale des Rroms (traduction français / roumain disponible)

Durée de la table ronde: 2h

Les politiques d'inclusion sociale des Rroms, responsabilité nationale ou européenne? Volonté politique ou pression de l'Europe? Nos intervenants – personnalités politiques, académiques ou membres de la société civile – feront un état des lieux des politiques d'inclusion pour les Rroms et esquisseront les enjeux de ces politiques. *Nos invités seront: Ilie Dincă, président de l'Agence Nationale pour les Rroms, Valentin Mocanu, secrétaire d'état au Ministère du Travail, de la Famille et de la Protection Sociale, Jérôme Richard, conseiller à l'Ambassade de France en Roumanie, Csaba Asztalos, Président du Conseil National pour le Combat contre la Discrimination, Nicoleta Bițu, Présidente de l'Association Romano ButiQ, Gelu Duminičă, Directeur Exécutif de l'Agence Împreună.*

- **Vendredi 6 avril, 17h, Atrium de l'Institut ou la cour de l'Institut, selon le temps**

Foire aux produits manufacturés et aux ateliers d'artisans traditionnels rroms

Durée de la foire: 2h

L'Association Romano ButiQ a pour but de présenter les Rroms sous une autre lumière et de faire découvrir la valeur que les Rroms apportent à la société roumaine, au delà du stéréotype négatif ou du paradigme de la victimisation. Des artisans traditionnels rroms viendront exposer durant deux jours leurs produits manufacturés, qui seront également disponibles à la vente et partager avec le public leurs techniques de fabrication.

- **Samedi, 7 avril, 16h-20h30**

16h00-19h00 – Foire aux produits manufacturés et aux ateliers d'artisans traditionnels rroms – Atrium ou la cour de l'Institut, selon le temps

18h – Repas convivial traditionnel: choucroute au poulet

19h00 – Concert de jazz manouche de Marian Mexicanu et sa troupe – Atrium

L'entrée à tous les événements est gratuite.

L'initiative est soutenue par l'Ambassade de France à Bucarest, Service de Coopération, la représentation UNICEF Roumanie et l'Institut Français de Bucarest.